

Η χωρική γεωγραφία του Θανάτου. Το ζήτημα του Ορίου.

[Η εξέλιξη του ευρωπαϊκού κοιμητηρίου μέσα από την τομή του αστικού περιβάλλοντος του Διαφωτισμού.]

Τετάρτη 24_04_2013

Ώρα 11.00

Μεγάλη αίθουσα

Φοιτήτρια_ Ματίνα Γαλάτη

Επιβλέπουσα καθηγήτρια_ Αμαλία Κωτσάκη
Επιτροπή_ Αλέξανδρος Βαζάκας, Πανίτα Καραμανέα

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΑΤΙΝΑ ΓΑΛΑΤΗ

Επιβλέπουσα: Αμαλία Κωτσάκη, επικ. καθηγήτρια

Η χωρική γεωγραφία του Θανάτου. Το ζήτημα του Ορίου.

[*Η εξέλιξη του ευρωπαϊκού κοιμητηρίου μέσα από την τομή του αστικού περιβάλλοντος του Διαφωτισμού.*]

Κατά το 18^ο αι., ο δυτικός πολιτισμός υποβάλλεται σε μια διαδικασία μεταβολών σε σχέση με την κοινωνική στάση απέναντι στο θάνατο. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κοιμητήρια αντικατοπτρίζουν τις αμοιβαίες σχέσεις μεταξύ των διαφόρων στάσεων απέναντι στο θάνατο και την ένταξη ή μη αυτών των αντιλήψεων μέσα στο ίδιο το ευρύτερο πλαίσιο της πόλης. Τα σχέδια προτεινόμενων κοιμητηρίων αποτελούν τόσο σημαντικά κοινωνικά τεκμήρια για την μελέτη νοοτροπιών [*mentalités*], όσο τα εργαλεία ενός ιστορικού. Η ιστορία αυτή των μετασχηματισμών περιλαμβάνει την αλληλεπίδραση μεταξύ αρχιτεκτονικού και τοπιακού σχεδιασμού, κοινωνικών και πολιτιστικών προθέσεων, θρησκευτικών οδηγιών και πνευματικών χειρονομιών. Όπως τα παλαιά ταφικά εδάφη που καλούνταν να αντικαταστήσουν, τα νέα κοιμητήρια παρουσίαζαν σε ένα μικρόκοσμο το σύνολο των κοινωνικών και ατομικών ανησυχιών, ως επιτομές της ιστορίας.

Η εργασία αυτή πραγματεύεται τη μελέτη των μετασχηματισμών της εικόνας του ευρωπαϊκού κοιμητηρίου, έχοντας ως σημείο αναφοράς το Παρίσι του 18^{ου} αι. Την περίοδο αυτή η υποδομή της πόλης επανασχεδιάζεται εξ ολοκλήρου με βάση τις αρχές του Διαφωτισμού που αφορούν στη νέα αστική τοπογραφία. Σκοπός αυτής της έρευνας είναι η διερεύνηση του ορίου μεταξύ του υλικού κόσμου των ζώντων και του συμβολικού κόσμου των τεθνεόντων στο δεδομένο χώρο της ευρωπαϊκής πόλης, μέσα από τη μελέτη της αλληλεπίδρασης των αντικρουόμενων παραδόσεων και εκκολλαπτόμενων ιδανικών που αναδύονται εκείνη την εποχή. Παρόλους τους μετασχηματισμούς που υπέστη, το κοιμητήριο πάντοτε προμήθευε ένα τοπίο, που αντανάκλυνε τους βαθύτερους δεσμούς και τάσεις της κοινωνικής ζωής.

Όπως αναφέρει ο Bernardin de Saint – Pierre «*οι τάφοι αποτελούν «μνημεία τοποθετημένα στο μεταίχμιο δύο κόσμων.»*»

Abstract.

The Spatial Geography of Death. A subject of Boundary.

[*The evolution of the European cemetery through the breakthrough of the urban environment of the Enlightenment.*]

During the 18th century, Western culture is undergoing a process of change in relation to social attitudes towards death. In this framework, the cemeteries reflect the mutual relations between different attitudes towards death and the integration or not of these concepts within the wider context of the urban environment. The plans of proposed cemeteries constitute important documents for the social study of the various mentalities. The story of these transformations involves the interaction between architectural and landscape design, as well as the interplay between social

intentions and religious directives. The new cemeteries, like abstracts of the present, were presenting in a microcosm the entire social and intellectual concern, as did the old burial lands before them.

This paper is a study of the transformations in the image of the European cemetery, having as a reference the city of the 18th century Paris. During this period, the city's infrastructure is entirely redesigned based on the principles of the Enlightenment regarding the new urban topography. The purpose of this research is to explore the boundary between the physical world of the living and the symbolic world of the dead within the given space of the European city, through the study of the interaction of conflicting traditions and hatched ideals emerging at that time. In spite of all the transformations it was subjected to, the cemetery had always supplied history with a landscape that reflected the deeper ties and tendencies of social life.

As cited by Bernardin de Saint - Pierre «*tombs are monuments located on the border of two worlds.* »

Résumé.

La Géographie Spatiale de la Mort. Le sujet de la Frontière.

[*L'évolution du cimetière européen à travers la percée de l'environnement urbain du siècle des Lumières.*]

Pendant le 18ème siècle, la culture occidentale est engagée dans un processus de changement en ce qui concerne les attitudes sociales envers la mort. Dans ce contexte, les cimetières reflètent les relations mutuelles entre les différentes attitudes envers la mort et l'intégration ou non de ces concepts dans le contexte le plus vaste de l'environnement urbain. Les plans des cimetières proposés constituent des documents importants pour l'étude sociale des mentalités différentes. L'histoire de ces transformations implique l'interaction entre le dessein du paysage et la conception architecturale et l'interférence entre les intentions sociales et les directives religieuses. Les nouveaux cimetières, comme des résumés du présent, ont présenté dans un microcosme l'ensemble de préoccupations sociales et intellectuelles, de même que les terres funéraires qui les ont précédés.

Le présent document est une étude des transformations de l'image du cimetière européen, ayant comme référence la ville de Paris du 18ème siècle. Pendant cette période, l'infrastructure de la ville est entièrement repensé sur la base des principes des Lumières en ce qui concerne la nouvelle topographie urbaine. Le but de cette recherche est d'explorer la frontière entre le monde physique des vivants et le monde symbolique des morts dans l'espace donné de la ville européenne, à travers l'étude de l'interaction entre les traditions et les idéaux contradictoires qui émergent à cette époque. Malgré toutes les transformations qu'il a subies, le cimetière avait toujours fourni l'histoire d'un paysage qui reflète les liens et les tendances les plus profonds de la vie sociale.

Comme il a été cité par Bernardin de Saint - Pierre «*Les tombeaux sont des monuments situés à la frontière de deux mondes.* »